

DOM

afsagt den 7. februar 2014 af Vestre Landsrets 6. afdeling (dommerne Hanne Kildal, Hanne Harritz Pedersen og Mette Vinding (kst.)) i ankesag

V.L. B-3107-12

Sydøstjyllands Politi

(Kammeradvokaten v/advokat Sanne H. Christensen, København)

mod

A

(advokat Niels L. Johansen, Vejle)

Retten i Kolding har den 26. november 2012 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. BS 3-193/2011).

Påstande

For landsretten har appellanten, Sydøstjyllands Politi, gentaget sin påstand for byretten.

Indstævnte, A, har gentaget sin påstand om frifindelse.

Supplerende sagsfremstilling

Det fremgår af As årsopgørelse for 2011, at hans personlige indkomst i 2011 udgjorde 54.287 kr. Det fremgår af årsregnskabet for As virksomhed vedrørende samme år, at årets resultat efter renter var 82.451 kr. Ifølge en betalingsoversigt af 1. januar 2013 fra Betalingservice betaler A blandt andet 2.741 kr. om måneden i husleje efter fradrag af boligstøtte og 2.456 kr. i underholdsbidrag.

A har for landsretten haft advokat beskikket i medfør af retsplejelovens § 259, stk. 3, 2. pkt.

Forklaringer

A har afgivet supplerende forklaring for landsretten.

A har supplerende forklaret, at hans økonomiske forhold ikke har ændret sig, siden han var i byretten. Han driver et pizzeria i ..., og da der for nyligt er åbnet et andet pizzeria i samme by, regner han med, at hans indtægt vil falde. Han har ikke kontakt med B, men hans kammerater har fortalt, at de har været på Bs autoværksted, hvor B stadig arbejder. De har også fortalt, at B bare smider sin medicin ud. Han er ligeledes bekendt med, at B for 2-3 måneder siden solgte en bil til en tolk med fortjeneste. Han ejer ikke selv ejendom i Danmark eller i udlandet.

Procedure

Sydøstjyllands Politi har for landsretten gjort gældende bl.a., at det fremsatte krav ikke er forældet.

Sydøstjyllands Politi har til støtte herfor principalt gjort gældende, at politiet i medfør af den ordning, der er etableret ved offererstatningsloven, tidligst har kunnet gøre sit regreskrav gældende efter, at Erstatningsnævnet har truffet afgørelse, idet staten først på dette tidspunkt er indtrådt i skadelidtes krav mod skadevolder. Forældelsesfristen på 3 år skal derfor regnes fra det tidspunkt, Erstatningsnævnet har truffet afgørelse om de enkelte dele af kravet, hvorfor fristen skal regnes fra henholdsvis den 27. juni 2008, den 11. august 2008, den 25. februar 2010 og den 31. oktober 2011, hvor B blev tilkendt henholdsvis 800 kr., 139.130,02 kr., 37.600 kr. og 2.750.625,15 kr., jf. forældelseslovens § 2, stk. 1. Ingen af kravene er således forældede.

Sydøstjyllands Politi har subsidiært gjort gældende, at det fremsatte krav ikke er forældet, idet forældelsesfristen tidligst kan regnes fra den dag, hvor fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab til fordringen. Politiet har ikke før Erstatningsnævnets afgørelser haft kendskab

til fordringerne, hvorfor forældelsesfristen først skal regnes fra datoerne for Erstatningsnævnets afgørelser. Da stævningen er indleveret inden 3 år fra disse afgørelser, er der ikke indtrådt forældelse, jf. forældelseslovens § 3, stk. 2.

Mere subsidiært har Sydøstjyllands Politi gjort gældende, at forældelse tidligst indtræder 1 år efter Erstatningsnævnets afgørelser, idet forældelsen har været afbrudt i forbindelse med Erstatningsnævnets behandling af sagen. B indbragte sagen for Erstatningsnævnet, inden forældelsesfristens udløb, og forældelsen indtræder derfor tidligst 1 år efter Erstatningsnævnets afgørelse, jf. forældelseslovens § 21, stk. 2.

Sydøstjyllands Politi har videre gjort gældende, at forældelsen tidligst kan indtræde 1 år efter Erstatningsnævnets afgørelser, jf. forældelseslovens § 12, stk. 2, fordi politiet og A må betragtes som solidarisk hæftende, idet B havde valget mellem at rette krav mod A eller at rejse krav i medfør af offererstatningsloven.

Mest subsidiært har Sydøstjyllands Politi gjort gældende, at politiet har været afskåret fra at afbryde forældelsen på grund af en hindring, der ikke beror på politiets forhold, hvorfor forældelsen tidligst kan indtræde 1 år efter Erstatningsnævnets afgørelser, jf. forældelseslovens § 14, stk. 1.

Hvis Sydøstjyllands Politi ikke kan få medhold i sine principale og subsidiære anbringender, er det gjort gældende, at politiets regreskrav i anledning af Erstatningsnævnets afgørelser af 25. februar 2010 og 31. oktober 2011 ikke er forældede, idet sagen er anlagt inden 1 år efter disse afgørelser.

Vedrørende kravets størrelse har Sydøstjyllands Politi gjort gældende, at kravet er opgjort på baggrund af de godtgørelses- og erstatningsbeløb, der er udbetalt til B i medfør af Erstatningsnævnets afgørelser. Kravets opgørelse er ikke bestridt under sagen, og A har ikke ført bevis for, at der ikke har været tilstrækkeligt grundlag for at udbetale godtgørelse og erstatning i det skete omfang. Sydøstjyllands Politi, der i medfør af offererstatningslovens § 17, stk. 1, er indtrådt i skadelidtes erstatningskrav, har derfor et regreskrav svarende til de beløb, der er udbetalt i anledning af Erstatningsnævnets afgørelser.

A er straffet med fængsel i 10 måneder for den handling, som begrundet kravet. Der er tale om en forsætlig lovovertrædelse af grov karakter, og der foreligger ikke sådanne helt særlige omstændigheder, at der er grundlag for at lempe erstatningsansvaret efter erstatningsansvarslovens § 24. A skal derfor tilpligtes at betale det fulde beløb for den skade, som han har påført B. Under hensyn til ansvarets beskaffenhed er der derfor ikke grundlag for at foretage den lempelse, der er foretaget i byretten.

A har for landsretten navnlig gjort gældende, at Sydøstjylland Politis krav er forældet. Efter offererstatningslovens § 17, stk. 1, indtræder staten i skadelidtes krav mod skadevolder i det omfang, der ydes erstatning. Sydøstjyllands Politis krav kan derfor ikke betragtes som et selvstændigt krav, men må betragtes som et afledt krav. Da kravet er afledt fra Bs krav mod A, forældes regreskravet sammen med Bs krav. Efter forældelseslovens § 2, stk. 4, regnes forældelsesfristen fra tidspunktet for skadens indtræden. Af byrettens dom i straffesagen fremgår det, at skadelidte oplyste, at han ikke var i stand til at arbejde. Skadelidte har således på tidspunktet for byrettens dom af 19. december 2007 været bekendt med, at hans erhvervsevne var påvirket af skaden.

Da Sydøstjyllands Politi først har indleveret stævning den 25. januar 2011, var kravet forældet på tidspunktet for stævningens indlevering. Der er ikke grundlag for at regne forældelsesfristen fra et senere tidspunkt efter forældelseslovens § 3, stk. 2, idet B ikke har været ubekendt med fordringen. Der er endvidere ikke grundlag for at anvende forældelseslovens § 14, stk. 1, idet B ikke på noget tidspunkt har været afskåret fra at afbryde forældelsen ved sagsanlæg på grund af hindringer.

Allerede fordi A ikke har været part i sagen, mens den blev behandlet ved Erstatningsnævnet, finder forældelseslovens § 21, stk. 2, ikke anvendelse. Da staten og A endvidere ikke kan betragtes som solidarisk hæftende, finder forældelseslovens § 12, stk. 2, heller ikke anvendelse.

Hvis landsretten når frem til, at kravet ikke er helt eller delvist forældet, har A gjort gældende, at det under landsrettens behandling af sagen er dokumenteret, at det vil være urimeligt tyngende for ham, såfremt han skal betale erstatning. På baggrund af hans økonomiske forhold må det lægges til grund, at han ikke har mulighed for at betale erstatning, hvorfor erstatningsansvaret skal bortfalde, subsidiært nedsættes, jf. erstatningsansvarslovens § 24. Det skal ved

vurderingen af, om erstatningsansvaret skal bortfalde eller nedsættes, tillige tillægges betydning, at B var den aggressive part i forbindelse med voldsudøvelsen, og at B har fået erstatning, hvorfor der ikke er et hensyn at tage til skadelidte.

A har ikke bestridt godtgørelses- og erstatningskravet størrelsesmæssigt.

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter offererstatningslovens § 17, stk. 1, indtræder staten i skadelidtes erstatningskrav mod skadevolder. Kravet kan derfor kun gøres gældende inden for rammerne af det krav, som skadelidte ellers ville have haft mod skadevolder, og det må som udgangspunkt også gælde i forældelsesmæssig henseende.

Sydøstjyllands Politi rejste den 25. august 2009 et krav på ca. 140.000 kr. over for A og anførte i brevet, at B havde rejst yderligere krav over for Erstatningsnævnet. Politiet rejste den 29. juni 2010 på ny et regreskrav vedrørende varigt mén og henviste i den forbindelse til Erstatningsnævnets afgørelse af 25. februar 2010, hvori var anført, at nævnet ville vende tilbage til sagen om eventuel yderligere godtgørelse for varigt mén, når Arbejdsskadestyrelsens udtalelse forelå.

Den omstændighed, at Erstatningsnævnet først den 31. oktober 2011 traf afgørelse vedrørende yderligere mén godtgørelse og erstatning for tab af erhvervsevne mv. kan ikke føre til, at forældelsesfristen skal regnes fra noget senere tidspunkt end skadestidspunktet den 22. august 2007, jf. forældelseslovens § 2, stk. 4.

Staten opnår således ikke bedre ret end skadelidte, hvilket også gælder i relation til spørgsmålet om suspension og tillægsfrister.

Skadelidte har ikke været ubekendt med fordringen eller skadevolderen, ligesom han ikke har været afskåret fra at afbryde forældelsen på grund af en hindring, der ikke beror på hans forhold. Som følge heraf er der ikke grundlag for at suspendere forældelsesfristen eller udskyde den efter forældelseslovens § 3, stk. 2, eller § 14.

Efter § 21, stk. 2, indtræder forældelse tidligst 1 år efter, at myndigheden har givet meddelelse om sin afgørelse, hvis en sag om fordringens eksistens eller størrelse eller en sag, som er afgørende herfor, inden forældelsesfristens udløb er indbragt for en administrativ myndighed. I forarbejderne til lov om forældelse af fordringer (lov nr. 522 af 6. juni 2007) anføres følgende om bestemmelsen:

”...

At sagen skal være »indbragt« for en administrativ myndighed, indebærer, at det er en forudsætning, at den pågældende myndighed har kompetence til at træffe realitetsafgørelse i sagen. Endvidere er det en forudsætning, at både fordringshaveren og skyldneren har nær tilknytning til sagen, således at skyldneren må antages at kunne påregne, at myndighedens afgørelse eventuelt kan give anledning til, at fordringshaveren rejser et krav over for skyldneren. Det er derfor en betingelse for, at der sker foreløbig afbrydelse af forældelsen efter stk. 2 - i de tilfælde, hvor fordringshaveren eller skyldneren ikke er den administrative myndighed, der behandler sagen - at både fordringshaveren og skyldneren er part i sagen.

...”

Som det fremgår af det anførte citat, kan forældelseslovens § 21, stk. 2, alene anvendes, hvis skyldner har været part i sagen i forbindelse med dens behandling ved den administrative myndighed. Det fremgår af § 7 i forretningsordenen for Erstatningsnævnet, at skadevolderen efter det almindelige forvaltningsretlige partsbegreb ikke anses som part i Erstatningsnævnets sag. Herefter og da A ikke har været part i Erstatningsnævnets sag, er der ikke grundlag for at fastsætte en tillægsfrist efter forældelseslovens § 21, stk. 2.

Det fremgår af forældelseslovens § 12, at bestemmelsen omfatter solidarisk hæftende skyldnere. Ifølge forarbejderne til bestemmelsen omfatter den ikke det afledede krav mod en skadevolder, som tilkommer en tredjemand, der helt eller delvis har dækket skadelidtes tab. Da Sydøstjyllands Politis regreskrav som anført er afledt af Bs erstatningskrav mod A, finder forældelseslovens § 12, stk. 2, ikke anvendelse.

Efter det ovenfor anførte er kravet forældet den 1. januar 2011, og da stævning først er indleveret den 25. januar 2011, er statens eventuelle regreskrav forældet, jf. forældelseslovens § 2, stk. 4, og § 3, stk. 1, sammenholdt med § 30, stk. 1.

Landsretten tager derfor As påstand om frifindelse til følge.

Efter sagens udfald og forløb skal Sydøstjyllands Politi til statskassen betale 106.250 kr. i sagsomkostninger for begge retter.

Thi kendes for ret:

A frifindes.

Sydøstjyllands Politi skal til statskassen betale sagens omkostninger for begge retter med 106.250 kr.

Beløbet skal betales inden 14 dage og forrentes efter rentelovens § 8 a.